

Retaule Major de Nostra Senyora del Socors

Dosrius

Ubicació

Comarca:	Maresme
Lloc/Adreça:	Santuari del Corredor - Veïnat del Far - Zona del Far
Emplaçament	Al presbiteri de l'església del Santuari del Corredor
Alçada:	634m

Coordenades:

Latitud:	41.62644
Longitud:	2.48017
UTM Est (X):	456698
UTM Nord (Y):	4608432

Classificació

Número de fitxa	08075-299
Àmbit:	Patrimoni moble
Tipologia	Objecte
Estil / època:	Modern Renaixement
Segle	XVI
Any	1589-90
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Restaurat.
Protecció	Inexistent
Accés	Restringit
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Pública
Titular:	Bisbat de Barcelona
Fitxes associades:	
Santuari del Corredor	
Autoria de la fitxa	Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa:	dv., 11/05/2018 - 02:00

Descripció

Retaule de composició mixta amb predomini de la pintura, format per un pedestal de pedra, una predel·la i una composició reticulada de tres cossos per cinc carrers. Està coronat amb un frontó curvilini i volutes d'enllaç, amb guardapols als laterals. Presenta una alçada de 7,20 metres i una amplada de 5,60 metres. El pedestal està format per un mur decorat amb columnes adossades i dues portes laterals pintades amb les imatges de Sant Pere i Sant Pau, que donen accés al cambril i estan emmarcades amb cariàtides esculpides (al·legories de les quatre virtuts: Fe, Esperança, Caritat i Fortalesa). La predel·la està dividida en tres escenes de la Passió de Crist esculpides: el Prendiment, la Flagel·lació i el Camí del Calvari. El primer cos, força més gran que els altres dos, es desenvolupa al voltant del cambril, que alberga la imatge de Nostra Senyora del Socors i s'obre a l'exterior mitjançant un arc rebaixat ornamentat. Emmarcant aquest cambril hi ha dos carrers amb tres escenes esculpides a cada un, amb imatges de la Infància (o misteris de goig) i la Glorificació (o misteris de glòria) de Jesucrist. A la banda esquerra es representen les escenes de l'Anunciació, el Naixement i l'Epifania, mentre que a la dreta trobem la Resurrecció, l'Ascensió i la Pentecosta. Els laterals d'aquest primer cos estan formats per taules pintades amb les imatges de Sant Andreu i Sant Lleonard. Damunt del cambril, i formant part del segon cos, hi ha una escena esculpida que representa l'Assumpció de la Mare de Déu. Als seus voltants hi ha quatre taules pictòriques amb escenes relacionades amb els Set goigs de la Verge Maria: el Naixement de la Verge i la Visitació de Maria a Elisabet a la banda esquerra, i la Presentació de la Verge al temple i Jesús al temple discutint amb els doctors a la dreta. Alhora, les tres taules pictòriques centrals del darrer carrer continuen fent referència als goigs de la Verge: la Família de la Verge, la Coronació de la Mare de Déu i la Presentació de Jesús al temple. Aquest cos està emmarcat amb dos compartiments pictòrics més, rematats amb les volutes anteriors, amb les representacions del rei David i del rei Salomó. Finalment, al frontó que corona l'estructura, hi ha una imatge de Déu Pare. Tant els cossos horitzontals com els carrers verticals estan delimitats amb elements escultòrics i pictòrics. El registres horitzontals que separen els cossos estan decorats amb motius vegetals pintats i diverses testes humanes esculpides. Els verticals, en canvi, presenten columnes amb basaments i capitells, que sostenen uns entaulaments horitzontals profusament decorats (cal exceptuar les sis taules escultòriques que envolten el cambril, les quals no presenten les separacions decorades).

Observacions:

L'element està inclòs dins dels límits del Parc del Montnegre i el Corredor.

Història

El retaule fou contractat a Mataró el 19 de maig de 1589, per part de mossèn Lleonard Claus i el pintor de Barcelona establert a la capital maresmenca Anthoni Toreno. Es va pactar la dauradura i la pintura de l'estructura per dues-centes vuitanta lliures i el termini d'un any. De fet, tota la part escultòrica del mateix forma part del retaule antic, que es troba sencer i està format pels 10 compartiments centrals del retaule actual. Probablement, el retaule antic es pugui datar uns 30 anys abans, en època de mossèn Bernat Penitència. El nou contracte integrava un total de 14 taules, de les quals 7 il·lustrarien figures soles i 7 més escenes dels Set goigs de la Verge Maria. Destaca la imatge de Sant Andreu, patró de la parròquia a la que pertanyia el santuari (Sant Andreu del Far) i la imatge de Sant Lleonard, patró de l'ermita que va encarregar l'obra, el qual es va fer representar en aquesta pintura. L'any 1715 es va transformar el reraltar en un cambril per a la imatge de la Mare de Déu, afectant d'aquesta manera al retaule. Es va elevar uns 30 centímetres del terra per poder pavimentar la part interior del cambril, provocant que el retaule quedés encastat a les superfícies de la volta i dels murs del temple. Les portes laterals del retaule es van transformar en les portes d'entrada i sortida del cambril, donant accés a les seves escales. Finalment s'obrí la finestra central del

cambril, que deixa veure la imatge de la Mare de Déu. El retaule fou restaurat entre els anys 1994 i 1997, pel Servei de Restauració de la Generalitat de Catalunya.

Bibliografia

ABRIL I FIGUERAS, Mn. Jaume (2011). Santuari del Corredor de la Mare de Déu del Socors. Origen, història i restauració del santuari. [S.l.]: Santuari del Corredor de la Mare de Déu del Socors. Parròquia de St. Andreu d'Alfar, p. 37-45, 52-53. ALSINA I BOIX, Neus; JUBANY I PINÓS, M. Àngels (1989). "El Santuari del Corredor". El Comú, núm. 10, p. 12-15. ALSINA I BOIX, Neus; JUBANY I PINÓS, M. Àngels (2004). "Un amplíssim i innovador estudi del retaule i del Santuari del Corredor". Duos Rios, núm. 1, p. 89-96. ALSINA, N.; CALONGE, R.; CUSPINERA, L.; JUBANY, M.A.; LACUESTA, R. (2005). Inventari del patrimoni històric, arquitectònic i ambiental de Dosrius. [Barcelona: Diputació de Barcelona, Ajuntament de Dosrius], Núm. Ref.: I.R.05/005. GARRIGA, Joaquim (2002-2003). "El retaule Major de Nostra Senyora dels Socors i la formació del santuari cincentista de la serra del Corredor". Locus Amoenus, núm. 6, p. 199-203. RIERA, J.M.; JUBANY, M.A.; ALSINA, N. (2009). Itineraris pel municipi de Dosrius: un tomb pel nucli antic de Dosrius, un passeig per Canyamars, una volta pel Far, l'aigua, el nostre signe d'identitat. Dosrius: Ajuntament de Dosrius, p. 12. Santuari del Corredor: Mare de Déu dels Socors. [Barcelona]: Delegació del Patrimoni Cultural. Arquebisbat de Barcelona, 1999.

